YIL: 2 — SAYI: 59
12 MAYIS 1976
ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR
Adres : P.K. 68 ZONGULDAK
Fiyatı : 100 krş.

İŞÇİ DAVASI

«Belli bir ülkede sosyalist hareket ne kadar genç ise, sosyalist olmayan ideolojiyi yerleştirme çabalarına karşı o ölçüde çetin mücadelelere girişilmelidir.»

DÜNYADA DETANT (BARIŞ) – ÜLKEDE SOSYALİZM

RÜŞVETÇİ DOKTORLAR HAPİSTE !

BAŞYAZI

Faşizme de hayır Sosyal Demokrasiye de hayır

Dünya emperyalist - kapitalist sistemi 1970 yıllarından itibaren derin bir ekonomik ve sosyal bunalım içine girmiştir.

Türkiye kapitalizmi ise vahşi sömürüsünü ve sermaye birikimini sürdürmek istemektedir. Patronlar ücret artışlarını durdurmak, emek ile sermaye arasındaki mücadeleyi zorla bastırmak veya uzlaştırmak istemektedir.

Bu iki doğrudan kalkan bir kısım sosyalistler şöyle bir sonuca varmaktadırlar :

«Dünya kapitalizmi 1920 - 1930 yılları arasında büyük bir ekonomik ve sosyal bunalım içine girmiştir. Özellikle Amerika ve Avrupa'da ekonomik ve sosyal çöküntüler olmuştur. Bunun sonunda ise «faşist» rejimler doğmuştur. Bugün de buna benzer şartlar var. Öyleyse yine faşizm tehlikesi var. Özellikle Türkiye de büyük bir faşist tırmanış var. Öyleyse yapılacak iş, öncelikle faşizme karşı mücadele etmektir. Bu mücadele de sosyal demokratlarla işbirliği yapmaktır.»

Ancak doğrulardan kalkarak, yanlış sonuçlara, en azından eksik sonuçlara varılmaktadır. Bir kere dün kapitalizmin içine düştüğü buhran ile bugünkü buhran arasında, dünya şartları bakımından önemli farklar var. Şöyleki :

- **Faşizmin ne kanlı bir rejim olduğunu artık bütün insanlık biliyor. Bugün faşistler bile açıkça faşist olduklarını söyleyemiyorlar. Faşizm, artık, kitlelerin desteğini ve oyunu alarak iktidara gelemez.**
- **1920 yıllarında dünyada tek ve zayıf bir sosyalist ülke vardı. Bugün ise çok güçlü bir dünya sosyalist sistemi var. Üstelik sosyalist toplumun üstünlükleri bütün insanlık tarafından görülüyor, biliniyor.**
- **Ayrıca, kapitalist ülkelerde, faşizme karşı direnecek, güçlü bir uluslararası işçi sınıfı hareketi ve dayanışması var.**

Bu şartlar altında ve bugünkü dünyada, artık, sermaye sınıfları isteselerde «faşizmi» gerçekleştiremezler. Gerçekleştirdikleri yerlerde bile ayakta kalamazlar. Yunanistan ve Portekiz'de faşizm yıkılmıştır. İspanya ve Şili'de yıkılacaktır. Rodezya'daki ırkçı faşist rejim çökecektir.

Bu durum karşısında emperyalist - kapitalizmin politikası değişmiştir. Sermaye sınıfı artık bükemediği bileği öpmek istemektedir. Bunun adı «sosyal demokrasi»dir. Sosyal demokrasininde görevi, sosyalist iktidarı önlemektir. Bunun böyle olduğunu artık hemen herkes görmeye başlamıştır. (1) Fakat ezberciler, tarihi tekerrürden ibaret sananlar, «dün bunalım oldu, faşizm geldi. Bugün yine bunalım var, yine faşizm geliyor» diyorlar. Evet bugünde bunalım var. Ama gelen «faşizm» değil, «sosyal demokrasi.

Biz de faşizme karşıyız. Fakat, «sosyalizm açısından» onun kadar tehlikeli olan «sosyal demokrasiye» de karşıyız. Biz sadece «sosyalizm» den yanayız. Çünkü ancak sosyalist toplum düzeninde işçi sınıfı ve tüm emekçiler gerçek kurtuluşlarına ve insanca yaşama mutluluğuna kavuşacaktır. Fakat bir kısım sosyalistler sadece faşizme karşı olduklarını söylüyorlar. Ve hâlâ sosyal demokrasiye «evet» diyorlar. Bir çağrısı üzerine hemen peşine takılıyorlar. (2) Böylece işçi sınıfı içinde sosyal demokrat bilincin yerleşmesine hizmet ediyorlar. Yani sonunda sermaye sınıfına hizmet ediyorlar. Sosyalizme ve işçi sınıfına ihanet ediyorlar.

1 - Faşizme karşı cephe birliğini engelleyen Cumhuriyet Halk Partisidir. Tiyatro 76 dergisi, sayı: 32
2 - Sendikalar, demokratik kuruluşlar ve sol kanatta yer alan partiler demokrasi için ortak mücadele yapılmasını öneriyor «Politika» 29.4.976

İŞÇİ DAVASI

Haklarında soruşturma açılan doktorlardan dördü:

Dr. Burhanettin Bergin

Dr. Cihan Eren

Dr. Filiz Tunay

Dr. Yıldız Acar

Ereğli Kömürleri İşletmesi (E.K.İ.) Amelebirliği Hastanesinde çalışan 21 doktor hakkında hasta işçilerden rüşvet aldıkları gerekçesiyle soruşturma açıldı. Bu doktorlardan altısı hakkında dava açıldı. Yedisi hakkında ise delil yetersizliğinden dava açılamadı.

Haklarında dava açılan doktorlardan Hüseyin Açık ve Cengiz Aydıner halen tutuklu bulunuyor. Hüseyin Açık geçen cuma günü Ağır Ceza Mahkemesinde yargılandı. Duruşmayı kalabalık bir işçi grubu izledi. Duruşmada 4 işçi şahit olarak dinlendi. İşçiler, çocuklarının, ailelerinin ve kendilerinin ameliyat edilmesi için Hüseyin Açık'a 500 er lira para verdiklerini söylediler. Ayrıca 100 er lira da muayene parası verdiklerini söylediler. Hüseyin Açık'ın avukatı ise bu paraların rüşvet olmadığını ileri sürdü. Bu paraların Doktor Hüseyin Açık'a işçiler tarafından «hediye» olarak verildiğini söyledi. Hüseyin Açık'ın tahliyesini istedi.

Duruşma sonunda Hüseyin Açık'ın tahliye isteği reddedildi. Tekrar cezaevine gönderildi. 65 işçinin daha şahit olarak dinlenmesine karar verildi. E.K.İ. doktorları hakkında mahkemeler devam ederken işçiler hastanelerde halâ horlanıyor. Sigorta Hastanesinde, Devlet Hastanesinde hasta işçiler eskisinden daha da baştan savma muayene ediliyor. Hastalardan daha yüksek para isteniyor. Bir yandan da sermaye partilerinin ileri gelenleri rüşvetçi doktorları kurtarmak için çaba harcıyor. Soruşturma dosyalarının hasır altı edilmesi için görevlilere siyasi baskı yapılmak isteniyor.

İşçilerden 500 er lira ameliyat ücreti alan Dr. Hüseyin Açık duruşma sırasında görülüyor. (Foto-İşçi Davası)

SORUŞTURMA NEDEN AÇILDI?

E.K.İ. doktorlarının yargılanması sermaye yanlısı basında da yer almaya başladı. Doktorların davası her yerde konuşuluyor. Herkes bu soruşturmaların nasıl açıldığını tartışıyor.

İŞÇİ DAVASI, baştanberi bu konu üzerinde önemle durdu. Daha üçüncü sayısında rüşvetleri açıkladı. Hem de tarifesiyle birlikte. Sonra bu tarifeler Sendika gazetesinde de yayınlandı. Bazı sendika yöneticileri bu konuya el atmak istedi. Ama işverenle mahkemelik oldular.

Sendika yöneticilerinin çoğunluğu ise E.K.İ. ile doktorlar arasında sürtüşme yaratarak kişisel yarar sağlamak istediler. Hatta kendilerine yakın bazı doktorları işe aldırdılar. E.K.İ.'deki işin «yağlı» oluşu doktorları da birbirine düşürdü. Doktorlar rakipleri hakkındaki suçlamaları kendileri için kullandı. Nihayet suçlamalar, ihbarlar, şikâyetler ve yayınlar meselenin savcılığa aksetmesine yol açtı. Şimdi mahkemeler sürüyor.

YORUM

Türkiye'nin çoğu hastanelerine olduğu gibi Zonguldak'ta da hastalar rüşvetsiz iş yaptıramıyorlar. Maden işçileri için Zonguldak'ta iki hastane var: Amelebirliği ve Sigorta Hastaneleri. Bu hastaneler işçilerden kesilen paralarla yapıldı. Doktorların ücreti işçi paralarıyla ödeniyor. Buna rağmen işçiler işlerini yapabilmek için doktorlara açıktan para vermek zorunda kalıyor.

Zonguldak'ta «rüşvet olaylarının bu kadar yayılmasının başlıca sebepleri şöyle sıralanabilir:

Bütün Türkiye'de olduğu gibi Zonguldak'ta tedavi imkânları kıt. Doktor sayısı ihtiyacın çok altında. Sağlık tesisleri hem az, hem yetersiz. Bir doktora günde 200 hasta düşüyor. Böyle olunca hastanelerde hastalar adet yerini bulsun diye muamele görüyor. Gerçekten tedavi olmak isteyen de rüşvet vermek zorunda kalıyor.

Bazıları da isteyerek rüşvet veriyor. Zonguldak'ta bir yığın sözleşme yetkisi olmayan sendika var. Bunlar işçilerden para kesiyor. İstirahat hallerinde de para veriyor. İşçiler, kendilerinden kesilen paraları sendikalardan çıkarmak için doktora rüşvet veriyor. İstırahat alıyor.

Ayrıca, E.K.İ.'de çalışan işçilerin çoğu Zonguldak dışından gelme. Bu işçiler ailevi sebeplerle memlekete gitme ihtiyacı duyuyor. Normal yollardan izin alamayınca rüşvet vererek istirahat alıyor.

Bu gibi nedenlerle hastanelerde rüşvet yıllardır devam ediyor. Rüşvet alan doktorlar çoktan cezayı hak etti. Ancak sadece bu doktorları yargılamakla haksızlıklara son vermek mümkün değildir. İşçiler kendi paralarıyla çalışan Sigortanin yönetimine ağırlıklarını koymalıdır. Öncü işçiler bu konuda sendikalarını zorlamalıdır.

Ancak unutmamak gerekir. Yalnız sağlık değil, bütün toplum hizmetleri sosyalist sistemde sağlanır. Bunun için işçi sınıfı, kapitalist sistemin tamamına karşı da mücadele etmelidir.

ALMANYA NOTLARI..

İŞSİZLİĞİN CEZASI İŞÇİLERE ÇEKTİRİLİYOR

Batı Almanya Avrupanın en gelişmiş kapitalist ülkesi. Bu ülkede milyonlarca yerli ve yabancı işçi çalışıyor.

Batı Almanya'da çalışan yabancı işçilerin bu yıl oturma izinleri yenileniyor. İşçilerin pasaportlarına kırmızı bir damga vuruyorlar. Bu damga yeni bir uygulamayı gösteriyor. Artık Batı Almanya'da oturma izni alan bir işçi, memleketinden karısını - kocasını veya çocuğunu bakmak üzere yanına getiremeyecek. Daha önce getirip de yanında beş yıldan az tutmuş olanların çoluk - çocuğu da memlekete gönderiliyor. Durumdan habersiz olan işçilerin getirttiği yakınları da geri gönderiliyor.

Ayrıca yabancı işçilerin oturdukları evler de kontrol ediliyor. İşçilerin oturdukları bakımsız evler memleketlerine iade edilmeleri için bahane olarak kullanılıyor. Polisler bakımsız ve dar evlerde oturanlara üç ay izin tanıyor. Üç ay içinde yeni bir ev bulamayanlar geri gönderiliyor. Yeni evlerin kirası ise çok yüksek. Tabii çok kimse yeni bir ev bulamıyor.

Batı Almanya'daki yöneticiler, bu uygulamaya başvurmalarına işsizliği sebep gösteriyorlar. Alman devlet yöneticilerine göre, yabancı işçiler yanlarına bakmak üzere getirdiği yakınlarına Almanya'da iş buluyormuş. Bu yüzden Alman gençleri işsiz kalıyormuş.

Oysa bütün kapitalist ülkelerde işsizlik artmakta. Almanya'da da daha önce işsizlik vardı. Şimdi artmakta. Kapitalist ülkelerdeki işsiz sayısı 15 milyonu geçti.

Kapitalist sistemin yarattığı bu işsizliğin cezasını Batı Alman devlet yöneticileri işçilere çektirmek istiyorlar. **Devleti yöneten Sosyal - Demokrat Parti,** sermaye sahiplerinin kârları için yabancı işçileri sokağa atıyor.

(Batı Almanya - Özel)

sosyalist ülkelerden haberler..

Sosyalist ülkelerde halkın sosyal hizmetleri gittikçe daha çok karşılanmaktadır. Demokratik Alman Cumhuriyetinde (Doğu Almanya) yeni yapılan 500 bin konuta yerleşmeler başladı. Bu konutlardan her yüz apartmana 51 çocuk Bahçesi ve Yuvası düşüyor. Yaşları 3-6 arasında olan her 100 çocuktan 86'sı çocuk bahçelerinden ve çocuk yuvalarından yararlanıyor.

Macaristan Halk Cumhuriyetinde bütün emekçilerin sağlık hizmetleri ücretsiz olarak Devletçe karşılanıyor. Küba'da her yıl bin doktor yetiştiriliyor ve halkın hizmetine veriliyor. Sovyetler Birliğinden her 280 kişiye bir doktor düşüyor. Dünyadaki bütün doktorların dörtte biri Sovyetler Birliğinde bulunuyor. Sovyetler Birliğinde ortalama insan ömrü, eski Rusya'dakine (Çarlık Rusyası) oranla iki kat arttı. Halen ortalama yaş 79. Ev kiraları aylık gelirin ancak yüzde üçü kadar.

Bu rakamların büyüklüğü Türkiye'ye baktığımızda daha açık görülüyor. Türkiye'de çocuk bahçesi yok denecek kadar az. 3-6 yaş arasındaki çocuk sayısı 8 milyonu geçtiği halde sadece 138 çocuk yuvası var. Bunların da 132 si özel kişilerin. Buralarda sadece zengin çocukları kalabiliyor. Türkiye'de on bin kişiye bir doktor ancak düşüyor. Doğu Anadolu'da ise 20 bin kişiye bir doktor düşüyor.

İŞÇİLER VE İŞÇİ DAVASI

Resimde İşçi Davası satılırken...

İŞÇİ DAVASI'nın son sayısı İstanbul'daki 1 Mayıs toplantısında satıldı. İşçiler, aydınlar, öğrenciler gazeteyi birlikte sattılar. Satış sırasında gördüklerini ve duyduklarını şöyle ifade ettiler :

...Gazeteyi satarken DÜNYADA DETANT - ÜLKEDE SOSYALİZM diye bağırıyorduk. Bunun üzerine bir kişi yanımıza yaklaşarak, **«Arkadaş, bana bu detant konusunu anlatan sayıların hepsi lazım. Bulabilir miyim acaba?»** dedi. Biz de kendisine gazete bürosundan isterse bulacağını söyledik.

...Bir ara İnegöl'den gelmiş olduğunu söyleyen bir işçi yanımıza sokuldu. **«Ben bu gazetenin abonesiyim. Ayrıca arkadaşlarıma da okutuyorum. Gazetenin yazdıklarını doğru buluyorum. En çok da NE YAPMALI sayfasını beğeniyorum.»** dedi.

...Toplantı sırasında Genç Sosyalistler Birliği (GSB) üyesi gençlerle bazı konuları tartıştık. Bir çok meselede ayrı görüşleri savunduk. Buna rağmen gençler, gazetemizi devamlı okuduklarını ve beğendiklerini söylediler.

...Bir kişi yanındaki arkadaşına şöyle dedi: **«Bu gazete Zonguldak'ta çıkıyor. Ben abonesiyim. Sen de oku.»**

...Toplantıdaki DİSK görevlilerinden birisi şunu dedi: **«Bu gazete DİSK'e çatıyor. Onun için almıyorum.»**

...Birkaç kişilik bir gurup yanımızdan geçiyordu. İçlerinden birisi **«Bak, bizim başkanın resmi var»** diyerek arkadaşlarına TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz'ın resmini gösterdi. Hepsi birer gazete aldılar.

...Satış sırasında sık sık şöyle sorularla karşılaştık : **«Bu gazeteyi kim çıkarıyor? Bu gazete hangi partinin yayın organı? Bu gazeteyi hangi sendika çıkarıyor?..»**

...Gazetenin arka sayfasındaki MARŞAL grevi haberini yüksek sesle bağırırken bir işçi yanımıza geldi. **«Hah, şimdi bu gazeteyi alırım»** dedi.

...Bir kişi de elindeki VATAN gazetesini göstererek **«Bunu size vereyim. Siz de bana bir gazete verin»** dedi. Biz bu ikisini aynı kefeye koymanın imkansız olduğunu söyledik. O gazetenin ne de olsa burjuva gazetesi olduğunu, bizimkinin ise işçi gazetesi olduğunu söyledik.

...Bazıları şöyle dediler : **«Baksanıza çoğu gazete bedava satılıyor. Siz de bedava satın. Bugün bayram değil mi?»**

...Gazete satarken bir vatandaş şöyle bir soru sordu: **«Sen marksizmi biliyor musun?»** Bu soruya karşılık arkadaşımız **«Bilmiyorum»** deyince de şöyle dedi : **«Madem bilmiyorsun. Öğrenmeden satma.»**

...Ereğli Demir Çelik fabrikası işçileri toplantıya iş elbiseleri ve iş şapkalarıyla gelmişlerdi. Onların bu halleriyle İŞÇİ DAVASI'nın satışına yardım etmeleri ilgi çekiyordu.

...Biz gazete satarken bazı öğrenciler basmakalıp suçlamaları mırıldandılar. Kendilerine cevap vermeyi gerekli görmedik.

Satış bittikten sonra kendi aramızda konuştuk. Gazeteyi toplantının başında satmaya başlasaydık daha çok satabileceğimize kanaat getirdik. Bu işte biraz acemilik yaptığımız sonucuna vardık.

İŞÇİ DAVASI SATANLARA BASKI YAPILIYOR

İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk geçenlerde yaptığı bir konuşmada «anarşist» yakalayan polislere mükafat verileceğini açıkladı. Bu açıklama polisler üzerinde hemen etkisini göstermiş olacak ki, Zonguldak'ta gazetemizin geçen sayısının satılışına baskı geldi. Mükafat hevesindeki polisler gazetemiz satıcısını yakalayıp karakola götürdüler. Olay şöyle oldu :

5 Mayıs günü, gazetemizin satıcısı gazeteyi şehir içinde satıyordu. Bir sivil polis ile birlikte birkaç tane toplum polisi, satıcıyı hakkında şikayet var diyerek yakaladılar. Bir arabaya koyup, şubeye götüreceğiz diyerek Çaydamar'daki Toplum Polisi karargahına götürdüler. Arabada kendisine hakaret ettiler.

«Buyrun komiserim, yasak gazete satıyordu yakaladık» diyerek komiserin karşısına çıkarttılar. Kendisine orada gazeteyi satmaması için baskı yapıldı. Daha sonra oradan Birinci Şubeye getirdiler. Sonra da serbest bıraktılar.

İşçi Davası yasak bir gazete değildir. Anarşistlikle de uzak yakın hiç bir ilgisi yoktur. Ama sermaye sınıfının iktidarı anarşist öğrenci hareketlerini bahane ederek işçi sınıfına da baskı yapmaya yönelmektedir. En temel demokratik hakları gözünü kırpmadan çiğnemektedir.

İŞÇİ MEKTUPLARI

İŞÇİ DAVASI Gazetesinin işçi davasına getirmek istediği

Son zamanlarda İşçi Davası gazetesi hakkında bir takım gerçek dışı sözler söylenmeye başladığını hem görüyoruz, hem de duyuyoruz.

Şöyleki: «İşçi Davası gazetesi MAOCU fikirlerle donatılıyor ve okuyucularını da bu şekilde bilgilendiriyor» diyorlar.

Şimdiye kadar İşçi Davası gazetesi 52 sayı çıktı. Ben gazetenin her sayısını okuyup inceledim. Bir işçi olarak, maoizmi bilen biri olarak gazetenin hiçbir sayısında maocu fikirlere yer verildiğini, bu fikirlerin tasvip edildiğini görmedim. Aksine İşçi Davası, maocu fikirleri yaymak isteyenlere gerekli cevabı vermiştir ve inanıyorum ki bundan sonra da vermeye devam edecektir.

MAOCU'luk işçi sınıfına şimdiye kadar hiç bir fayda getirmemiştir. Dünyaya şöyle bir bakacak olursak ÇİN yöneticilerinin şimdiye kadar ortaya koydukları bizi doğrular. **Bunlar özetle şöyledir :**

1 — Bangladeş'in Batı Pakistan'ın sömürü çarkından kurtulmak için vermiş olduğu mücadelede Batı Pakistan'ın yanında yer almıştır. Yani sömürücüleri desteklemiştir.

2 — Şili'de sosyalistlerin mücadelesine karşı faşist Pinoşe yönetimini desteklemiştir.

3 — Sovyetler'e karşı Avrupa Ekonomik Topluluğunu destekleyerek emperyalist - kapitalist sistemin yanında yer almıştır.

4 — Angola'da kapitalist sistem yanlısı UNİTA ve FNLA örgütlerini sosyalist sistem yanlısı MPLA örgütüne karşı desteklemiştir.

5 — Ortadoğu'da Filistin Halk Kurtuluş hareketine karşı Ortadoğu'nun emperyalist ülkelerinin yanında yer almıştır.

6 — Sovyetler'e karşı Japon emperyalistlerini desteklemiştir.

Bunun gibi daha bir çok örnekleri sıralayabiliriz.

Şimdi soruyorum bu sayın baylara. Gerçek sosyal emperyalistler kimlerdir, emperyalistlerle kimler siyasi ve askeri olarak aynı saftadır? Türkiye ve dünya işçileri artık bunu çok iyi bilmektedir.

Ne Amerika ne Rusya, Bağımsız Türkiye diye bağıranlar kimlere hizmet ettiklerini artık bilmelidir. Akıllarını başlarına toplayıp iyice düşünmelidir.

Bu yolda gerçek işçi sınıfı bilincini işçilere götüren İşçi Davası gazetesine teşekkür ediyorum.

YAŞASIN TÜRKİYE VE DÜNYA İŞÇİLERİNİN BİRLİK VE BERABERLİĞİ.

İzmit'ten bir işçi

HAYATIMIZ TESADÜFE BAĞLI

Ben EKİ Karadon Bölgesi kömür ocağında çalışan bir işçiyim. Başımdan geçen bir hadiseyi sizlere anlatmak istiyorum.

8 mart 1976 sabahı saat 8.00 de 3 işçi arkadaş olarak işe başladık. İş amirimiz bizi havalandırmaya tertip etti. Çalışacağımız yer yerin 260 metre altındaydı. İşe başladıktan biraz sonra bir nezaretçi ile bir işçi arkadaş daha geldi. Bunlarda sondajcı olarak gelmişlerdi. Havalandırma borularının tamirine başladık. Bu arada borucu arkadaşlardan biri bayıldı. Biz ona nefes alması için hareket yaptırdık. Ancak o zaman aklı başına geldi. Bu arada ustamız yanıma geldi. Sen onu yola indir, orada hareket yaptır dedi. Ana yola indim. Orada oksijenli hava yoktu. Şaşırdım kaldım. Aklım başımdan gitti. Telaştan yanımda getirdiğim arkadaşı da kaybettim. Temiz hava gelen tarafa doğru koştum. Temiz hava bulamayınca geri döndüm. Ondan sonra ne olduğunu bilmiyorum.

Sonra diğer işçi arkadaşlar bizi merak etmişler. Bizi aramaya başlamışlar. Bir de bakmışlar ki ben ve arkadaşım yere serilip kalmışız. Birimiz bir tarafa birimiz öte tarafa yatmışız. Bizlere nefes aldırmak için hareket yaptırmışlar. Ama bizi ayıltamamışlar. Bu sefer onlar kendi dertlerine düşmüşler çareyi kaçmakta bulmuşlar. Yanımızdan uzaklaşmışlar. Gittikleri yerde bizim durumumuzu anlatmışlar. Bunun üzerine bazı arkadaşlar bizi kurtarmaya koşmuşlar. Bizi değişe değişe taşımışlar. Temiz havaya kadar getirmişler. Biz ancak o zaman canlanmışız.

Şimdi düşünüyorum da az kaldı ölüyormuşuz. Arkadaşlarımız olmasa bizi kimse kurtarmayacaktı. Aslında bizim bayılmamıza sebep işveren ve iş amiridir. Çünkü, iş emniyeti yoktur.

Söylemek istediğim bir nokta daha var. Başımıza gelen kaza 13.30 da oldu. Dışarıya çıktığımızda saat tahminen 14.00 falandı. İlk yardımda bize iğne yapmışlar. Ozaman aklımız başımızda değildi, tabii. Sonra bizi ambulansa bindirdiler. Zonguldak Sigorta hastanesine yolladılar. Yolda giderken bizim için şoföre rica etmişler. Süratli git, yoksa arkadaşlar ölecek demişler. Şoför arkadaş sağolsun bizi acil servise yetiştirdi.

Bizi sedye ile doktorun yanına çıkarmışlar. Kalp takviye iğnesi vurmuşlar. Orada çalışır vaziyette bir oksijen tüpü varmış. Önce öteki arkadaşa oksijen vermişler. Bu arada çalışmayan tüpü tamir etmişler. Sonra bana da oksijen vermişler.

Bir süre sonra ayıldık. Hastanede çalışanlar şurada elinizi yüzünüzü yıkayın dediler. Bize picama falan verdiler. Saat akşam 5'e doğru gelmişti. Nöbetçi doktor bizi yanına çağırdı. Kaza nasıl oldu diye sordu. Biz de durumu anlattık.

Doktor bize hastanede yatmanız lazım dedi. Biz duruma baktık. Bu hastanede nasıl yatarız dedik. Kaloriferler yanmıyor. Her taraf sanki buz tutmuş. Doktora burası çok soğuk, bizi evimize gönder dedik. Doktor öyleyse eve gidin, yarın gelirsiniz, dedi. Yalnız picamaları burda bırakın. Biz kendisine o kadar rica ettik. Bizim iş yerinde temiz elbisemiz var. Onları giyince picamaları paket yapıp geri getiririz, dedik. Ne yaptıysak para etmedi. Doktoru razı edemedik. Ben de emir kuluyum. Herkese picama verirsem bana sorarlar, dedi.

Biz mecburen tekrar kirli ocak elbiselerini giydik. İş yerine döndük. Sonunda toplam 7 gün kazalı kaldık. 88 lira yevmiye var. 600 lira para almam lazımken 424 lira aldım. Bu işe aklım yatmadı. Üstelik kazalıyım. Her vakitten fazla gıdaya ihtiyacım var. Bu 424 lira neye yeter?

Geri kalan 176 lira nereye gitti? Sorsan cevap veren yok. Demek ki burada çalışan memurlar için kesiliyor. Onların maaşı da işçinin sırtından çıkıyor.

Bir maden işçisi

Yorum

İşçi Davası'nın bu sayfasında iki işçi mektubuna yer veriyoruz. Maden işçisi mektubunda, kazalanan işçilerin sağlık tesislerinde karşılaştıkları güçlükleri yazıyor. Bakım ve ilgi eksikliğinden şikayet ediyor.

İzmit'ten mektup yazan işçi arkadaş ise, İşçi Davası'nın maocu fikirler yaydığını söyleyenlere cevap veriyor. İşçi Davası'nın maoculukla uzak yakın hiç bir ilgisi olmadığını belirtiyor. Çin yöneticilerinin ve bütün maocuların işçi sınıfının mücadelesine nasıl zarar verdiklerini örnekleriyle anlatıyor.

İzmit'li işçi arkadaşın mektubu İşçi Davası'na yöneltilen maoculuk eleştirisine bizzat bir işçinin verdiği cevaptır. Gazetemiz bundan sonrası için bir eleştiri sütunu açmayı uygun görmüştür. İşçi Davası'na yazılı ya da sözlü olarak ulaştırılan eleştiriler burada yayınlanacaktır. İşçi Davası da bu eleştirilere kendi fikri doğrultusunda cevap verecektir. Elbette ki haklı gördüğü eleştirileri de dikkate alacaktır.

İşçi Davası bugüne kadar kendisine yöneltilen sözlü yada yazılı eleştirileri yayınlamadı. Bunlara cevap vermedi. Ancak bu, yapılan eleştirilerin dikkate alınmadığı anlamına gelmez. İşçi Davası, kendisine yöneltilen samimi ve yapıcı eleştirileri dikkate almıştır. Özellikle yakın temasta bulunduğu işçi ve aydın okuyucularının eleştirilerini samimiyetle değerlendirmiştir. Bu eleştirilerle kendisini yükseltmiştir, zenginleştirmiştir.

İşçi Davası'nın fikri seviyesinin yükselmesi ona yöneltilen yapıcı eleştirilerle mümkün olacaktır. Bu bakımdan İşçi Davası'nın ileri sürdüğü fikirler hakkında bütün okuyucularımızın düşüncelerini, eleştirilerini bekliyoruz.

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI NE YAPMALI

– 21 –

İSHAK KAFKASLI

bağımsızlık değil barış mücadelesi

BAZI ELEŞTİRİLER

Bundan evvelki üç yazıda, Türkiye sosyalist hareketimizin Türkiye'yi nasıl gördüğünü ve niçin emperyalizme karşı «bağımsızlık» mücadelesi önerdiğini belirttik. Şimdi, söylediklerimizi kısaca tekrar etmekte fayda vardır. Türkiye sosyalist hareketinin Türkiye'yi değerlendirmesi ve bağımsızlık mücadelesi konusundaki hedefleri aşağıdaki şekilde noktalanabilir:

- **Türkiye halkı, Atatürk'ün önderliğinde «ulusal kurtuluş savaşı vermiş ve bağımsızlığını kazanmıştır. Bu savaş, aynı zamanda, emperyalizme karşı verilmiş bir «halk savaşı» dır. (1)**
- **Fakat, ulusal kurtuluş savaşıyla kazanılan politik, askeri ve ekonomik bağımsızlık, özellikle Atatürk'ün ölümünden sonra kaybedilmiştir. Yani bu konu ve bu anlamda Türkiye geri gitmiştir. (2)**
- **Sonuç olarak Türkiye bugün, politik, askeri ve ekonomik yönden dünya emperyalizmine «bağımlı» bir ülkedir.**
- **Bu durumda, sosyalistlerin birinci mücadele alanı, emperyalizme karşı verilecek «bağımsızlık» mücadelesidir.**

BAĞIMSIZLIK MÜCADELESİNİN HEDEFLERİ ŞUNLARDIR :

- **NATO ve CENTO gibi askeri örgütlerden çıkmak.**
- **Avrupa Ortak Pazar (AET) topluluğundan çıkmak.**
- **Amerika ile yapılmış ikili anlaşmaları fesih etmek.**
- **Türkiye'deki yabancı askeri üs ve tesislerin faaliyetlerini durdurmak.**
- **Yabancı askerleri ve sivil danışmanları ülkeden kovmak.**

BUNLAR GERÇEKLEŞTİRİLDİĞİ ZAMAN :

- **Türkiye ordusu NATO emrinden çıkmış ve milli bir ordu durumuna gelmiş olacak.**
- **Amerika ile yapılmış ikili anlaşmalar fesih edilince, Amerika'ya bağımlı olmaktan kurtulunmuş olacak.**
- **Yabancı üsler, yabancıların elinden alınarak, Türkiye ordusunun emrine verilecek.**
- **Ülkede bir tane bile yabancı asker ve sivil kalmayacak.**
- **Ortak Pazar'dan çıkılmasıyla, Türkiye'nin sanayileşmesi daha sıhhatli ve hızlı bir şekilde sağlanmış olacak.**

Bir an için, yukarıda söylenenlerin doğru olduğunu ve varılmak istenilen hedeflere varıldığını düşünelim. Acaba bu durumda işçi ve emekçi sınıflar açısından değişen ne olur? Dünya barışı açısından değişen ne olur? Hemen söyliyelim ki hiç bir şey olmaz. Hiç bir şey değişmiş olmaz. Çünkü:

- Türkiye ordusu NATO emrinden çıkmış olacak. Fakat 500 bin kişilik mevcuduyla yine var olacak. Türkiye hükümetinin emrinde olacak.
- Türkiye NATO'dan çıkmış olacak. Fakat NATO, bizim dışımızda varlığını koruyacak.
- Yabancılara ait üs ve tesisler, onların elinden alınıp Türkiye ordusunun emrine verilecek. Üslerde türk bayrağı dalgalanacak. Fakat aynı üsler dinleme ve gözetleme faaliyetlerine devam edecek.
- Türkiye'de asker ve sivil hiç bir yabancı görevli kalmayacak. Amerika artık bize karışamıyacak. Kıbrıs'a müdahale ettik diye, bize, yalandan «silah ambargosu» uygulamayacak. Böylece Türkiye hükümeti istediği zaman Kıbrıs'a, istediği zaman Yunanistan'a karşı rahatça savaş açabilecek.
- Artık Amerika ile Türkiye arasında hiç bir ikili anlaşma kalmayacak. Amerika'dan askeri yardım almıyacağız. Amerikan silahı kullanmıyacağız. Peşin parı vererek, istediğimiz yerden, istediğimiz kadar silah satın alabileceğiz. Hatta «ulusal savaş sanayimizi» kuracağız. Kendi silahımızı kendimiz yapacağız. Yani silahlanma yine devam edecek.

Bütün bunların olması, işçi ve emekçi sınıfların yararına bir değişiklik midir? Hatta bunlara değişiklik denebilir mi? Aslında eski tas eski hamam. Sadece isimler değişmiş olacaktır. Ordu aynı ordu. Silahların markası değişmiş. Türkiye, sözüm ona, bunların olmasıyla bağımsızlığına kavuşacak. Fakat öte yandan :

- Ülke içinde yerli ve yabancı sermayenin sömürüsü devam edecek.
- Askercilik (militarizm) daha da güçlenmiş olarak varlığını ve baskısını sürdürecek.
- Savaş tehlikesi, daha da artarak devam edecek.
- Bütçenin daha büyük bir kısmı «silahlanma»ya ayrılacak. Böylece silah tekellerinin kârları daha da artmış olacak.

Sosyalistlerimizin istediği bağımsızlığın sonuçları işte bunlardır. Aslında böyle bir bağımsızlığa yerli ve yabancı sermayenin uzun boylu itirazı olmıyacaktır. Sosyalistlerimiz zannediyorlar ki bu işler ancak sosyalistlerin iktidarında olur. Böyle düşünmek, dünyadaki gelişmelerden haberdar olmamaktır. Yarın, sermaye sınıfı iktidarları sırasında bile Türkiye NATO - CENTO ve AET'den çıkabilir. Yabancı üsleri kendi emrine alabilir. O zaman, bunu yapan sermaye sınıfı iktidarı, emperyalizme karşı mücadele etmiş mi olacaktır? Eğer bizim sosyalistlerimizin, bağımsızlık için, emperyalizmden koparmak istedikleri haklar bukadarsa hiç telaş etmelerine lüzum yoktur. Uzun vadeli düşünen sermaye sınıfı da böyle bir bağımsızlıktan yanadır. Ve yukarıdaki isteklerin çoğu, değişen dünya dengesi içinde, sermaye sınıfı iktidarları tarafından gerçekleştirilecektir. O zaman, sosyalistlerimizin, bağımsızlık adına istiyecekleri pek bir şey kalmıyacaktır.

Aslında CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, tam bizim solcularımızın aradığı anlamda anti - emperyalist'dir. «Bağımsızlık» şampiyonudur. Örneğin, Ecevit, pek kahramanca ve sözde Amerika'nın şiddetli muhalefetine rağmen yeniden «haşhaş» ekimini başlatmıştır. Böylece nekadar «bağımsız» bir politika güttüğünü göstermiştir. Yine kahraman Ecevit, Amerika'nın sözüm ona çok şiddetli muhalefetine rağmen Kıbrıs çıkartmasını başarmıştır. Böylece bir kere daha nekadar anti-emperyalist ve bağımsızlıktan yana olduğunu göstermiştir. Bu yüzden kendisine «ikinci Atatürk» diyenler bile olmuştur.

Ama öte yandan, aynı Ecevit, Amerikan altıncı filosunu limanlarımıza davet etmiştir. Yunanistan Nato'dan çıktığı vakit, onun bıraktığı boşluğu Türkiye'nin dolduracağını söylemiştir. Kıbrıs için Ege denizindeki «haklarımız» için gerekirse savaş çıkartmaktan çekinmiyeceğini göstermiştir. Bütün bunlar, bizim anti-emperyalist, bağımsızlık şampiyonu sosyalistlerimizi ilgilendirmiyor. Hatta çoğu yerde Ecevit'le beraberler. Örneğin Kıbrıs'ta taviz verilmesine, Ecevit'le birlikte karşı çıkıyorlar. Ege denizindeki «kıta sahanlığı» konusunda, «Türkiye'nin çıkarları» için icabında savaş yapılmasına hazırlar.

Olaylara bu gözle bakanlar, Kıbrıs, haşhaş, kıta sahanlığı derken, bağımsızlık adına, emperyalizmin istediği politikayı izlerler. Esasen tarih içinde hep böyle olmuştur. Tanzimattan beri, bizim ilericilerimiz, ilerici sosyalistlerimiz, sürekli olarak emperyalist ideolojinin (fikirlerin) ve politikanın Türkiye içinde yerleşmesine hizmet etmişlerdir. Her seferinde de bunu emperyalizme karşı, vatan-millet için yaptıklarını zannetmişlerdir. Hatta bu uğurda hapislerde yatmışlar, işkence görmüşler ve ölmüşlerdir.

Tek cümleyle söylersek, Türkiye gibi, politik bağımsızlığına sahip kapitalist bir ülkede «bağımsızlık» sloganı emperyalizme hizmettir. «Barış» sloganı emperyalizme karşı mücadeleyi ifade eder. Ve Türkiye işçi sınıfının, diğer sınıf ve katmanlarla, emperyalizme karşı kuracağı cephe «ulusal kurtuluş ve bağımsızlık» cephesi değil, emperyalizmin saldırganlığına ve silahlanmasına karşı «BARIŞ» cephesidir.

Türkiye işçi sınıfının ve sosyalistlerin, sadece Türkiye için «bağımsızlık» istemeleri ve dünya barışını tehdit eden emperyalist politikalara seyirci kalmaları yanlıştır. Dar hesaplar peşinde koşan, aşırı milliyetçi (şovenist) bir politikadır. «Benim ülkem bağımsız olsun da, gerisi ne olursa olsun» anlamına gelir. Uluslararası işçi sınıfı hareketine inanan (enternasyonalist) bir parti «bağımsızlık» diye çığlık atmaz, «barış» için mücadele eder. Hem kendi ülkesinin savaş tehlikesi içinde olmaması hem de dünya barışı için mücadele eder. Bu farklılık çok önemlidir. Çok önemli bir zihniyet farkını gösterir. «Bağımsızlık» diyenler, yani Atatürkçü - sosyalistler (küçük burjuva sosyalistleri), Türkiye'nin bağımsızlığını engellemediği düşüncesiyle Kıbrıs müdahalesine seyirci kalırlar. Hatta ilk başında alkış tutarlar. Ama «barış» için mücadele edenler, daha en başından bu müdahaleye karşı çıkarlar. Sosyalist tavır da budur.

ÖZET OLARAK DİYORUZ Ki :

1 — **TÜRKİYE POLİTİK BAĞIMSIZLIĞINA SAHİP BİR ÜLKEDİR.** Türkiye'nin NATO-CENTO gibi askeri saldırı örgütlerine üye olması, toprakları üzerinde Amerikan üs, tesis ve askerlerinin bulunması, Türkiye ordusunun hemen hemen tümüyle NATO'nun emrinde olması, Türkiye'nin bağımsızlığına gölge düşürür, düşürmesine. Ama asıl önemlisi, bağımsızlığına gölge düşürmekten çok, dünya ve ülke barışını tehlikeye sokar. Bu örgütler ve üsler dünya barışını engelliyor. Çünkü sosyalist ülkelere karşı ve saldırı maksadıyla kurulmuşlardır. Dünya barışı için ve Türkiye'nin savaş tehlikesinden kurtulması için bu üslerin tamamen kapatılması gerekir. Nato'dan çıkmak yetmez, Nato'nun parçalanması gerekir. Ayrıca Türkiye'den kaldırılan üslerin başka yerlerde, örneğin Kıbrıs'ta kurulmasına karşı da mücadele etmek gerekir. Kısacası dünya barışını tehdit eden emperyalist politikaların tümüne karşı mücadele etmek gerekir. Bunun adı ise «bağımsızlık» değil, «barış» mücadelesidir.

Bağımsızlığı gölgeli olsa bile, neticede Türkiye politik bağımsızlığına sahip bir ülkedir. Onun için Türkiye'de «politik bağımsızlık» mücadelesi önermek yanlıştır. Hatta abestir. Bağımsız bir ülkede, bağımsızlık mücadelesi açmanın anlamı yoktur. Bunun yerine, emperyalizme karşı «barış» mücadelesi yapmak gerekir.

2 — **TÜRKİYE KAPİTALİST BİR ÜLKEDİR. TÜRKİYE KAPİTALİZMİ EMPERYALİST TEKELLERLE BÜTÜNLEŞMİŞTİR.** Türkiye sermaye sınıfı, uluslararası sermaye ile ilişkilidir. Bu ilişkiler, bağımlılık ilişkilerini aşmıştır. Bütünleşme soviyesine gelmiştir. Bu ilişkilerden kurtulmak ancak Türkiye'de sermaye sınıfı iktidarının son bulması ile mümkündür. Yoksa Türkiye'nin kapitalist sistem içinde kalarak, bir kısım yerli sermaye ile birlikte, emperyalist sermaye karşısında bağımsızlık kazanması mümkün değildir. Böyle bir iddia geçerli ve ciddi bir iddia değildir. Onun için «ekonomik bağımsızlık» lafı, Türkiye için, boş bir laftır. Ekonomik bağımsızlık, kapitalist sistemden kopmak anlamında kullanıldığında ise, bunun adı «bağımsızlık» değil, sosyalizmdir. Ve bu mücadelenin adı da «bağımsızlık mücadelesi» değil, «sosyalist iktidar» mücadelesidir.

BARIŞ MÜCADELESİNİN KAPSAMI

«Farklı toplumsal sistemlere sahip devletlerin barış içinde bir arada yaşama» politikasını «DÜNYADA DETANT» başlığı altında, İŞÇİ DAVASI, sekiz-on sayı süren seri yazılarla açıkladı. Bizim anladığımız barış, o yazılarda ifade edilen «barış»tır. (3) Şimdi bu mücadele için, somut olarak, Türkiye'de, hangi hedefler vardır ona bakalım :

1 — BARIŞ İÇİN VERİLEN MÜCADELE EMPERYALİZME KARŞI VERİLEN MÜCADELEDİR. (4)

Dünya çapında, anti-emperyalist (emperyalizme karşı) güçlerin birinci mücadelesi «barış» mücadelesidir. (5) Gerek sosyalist sistem, gerek kapitalist ülkelerdeki uluslararası işçi sınıfı hareketi ve gerekse sömürge ülkelerde «ulusal kurtuluş» hareketleri, mücadele hedeflerinin başına «barış» mücadelesini almışlardır. Hepsinin ortak düşmanı emperyalist-kapitalizme karşı ortak mücadele alanı (platformu) «barış» mücadelesidir. Onun içindir ki, Türkiye işçi sınıfı ve sosyalistler, mücadele programlarının en başına, «barış» mücadelesini almak zorundadırlar. Uluslararası dayanışma bunu gerektirir.

2 — ASKERİ DURUMLARA KARŞI BARIŞ MÜCADELESİ

Nato - Cento - ikili anlaşmalar ve üsler barışı tehdit eden durumlar ve örgütlerdir. Bunlara karşı yürütülecek mücadele barış mücadelesidir. Ve bu mücadele «bağımsızlık» diyenlerden farklı anlamda yürütülmelidir. Şöyle ki :

- Nato'dan çıkmak için değil, Nato'nun parçalanması için mücadele.
- Askeri üslerin yabancılardan alınıp Türkiye ordusunun emrine verilmesi için değil, bu üslerin tamamen kapatılması için mücadele.
- Nato'nun emrinden çıkarılan ordunun, aynen milli ordu olarak muhafaza edilmesi değil, bütçenin büyük bir kısmını alan verimsiz harcamaları önlemek ve barışçı bir politika gütmek için, ordunun mevcudunun en az onda bire indirilmesi için mücadele.
- Amerikan silah anlaşmalarının iptaliyle başka ülkelerden silah alınması değil, hiç bir ülkeden silah alınmaması için mücadele, silahlanma yarışının durdurulması için mücadele.
- Ulusal savaş sanayisi kurulmasına karşı aktif mücadele.
- Saldırgan dış politikanın terkedilmesi için mücadele. Kıbrıs ve Ege denizi anlaşmazlıklarının barışçı yollardan çözümlenmesi için mücadele.
- Yunanistan ve başta Sovyetler Birliği olmak üzere bütün komşularımızla saldırmazlık, dostluk ve işbirliği anlaşmaları imzalanması için mücadele. Yapılan anlaşmaların hayata geçirilmesi için mücadele.
- Dünya barışı için, «detant (yumuşama) politikasının geri dönülmez bir hale getirilmesi» için mücadele. Helsinki konferansı kararlarının hayata geçirilmesi için mücadele. Dünyanın neresinde olursa olsun saldırgan, haksız savaşlara ve silahlanmaya karşı mücadele.
- Bütçeden savunma ve silahlanma harcamalarına büyük paraların ayrılmasına karşı aktif mücadele.
- Bir kısım silahlanma vakıflarına para kesilmemesi için mücadele.
- Ordunun demokratikleştirilmesi, orduya basının girmesi ve askerlere dayak atanların cezalandırılması için mücadele.

3 — BARIŞ CEPHESİ KURULMASI :

Barış mücadelesi yalnız işçi sınıfının değil, bütün emekçilerin, orta sınıfların ve ilerici aydınların mücadelesidir. Silah satmaktan, silah fabrikaları çalıştırmaktan para kazananların dışında, yerli ve yabancı sermayenin dışında herkesin mücadelesidir. Onun için Türkiye işçi sınıfı ve sosyalistler emperyalist-kapitalizme karşı «barış cephesi» kurmalı ve dünya barışı için aktif mücadele yürütmelidir.

— BİRİNCİ BÖLÜMÜN SONU —

Gelecek yazı : BİRİNCİ BÖLÜMÜN ÖZETİ

---

1 — «Anadolu savaşı» ayrı bir yazının konusudur. İleride böyle bir sayfa yapılacaktır. Mevcut bütün sosyalist partiler ve sosyalistlerimizin büyük çoğunluğu bu savaşı «ulusal kurtuluş» savaşı ve «halk savaşı» olarak kabul etmektedir. Bizim de dahil olduğumuz diğer bir kısım sosyalistlere göre ise Anadolu savaşı Ulusal kurtuluş savaşı değildir. Hele «halk savaşı» hiç değildir. Yeri gelmişken buraya kısa bir alıntı yapıyoruz : «... Samet Ağaoğlu KUVAYİ MİLLİYE RUHU'nda «Hıyaneti Vataniye Kanunu»nu kabul etmeseydik, bu savaşı kazanamazdık» der. Gerçekten de **bağımsızlık savaşı sırasında istiklâl mahkemelerinin kararıyla idam edilenlerin sayısı cephede ölenlerden fazladır.** ... Mustafa Kemal, Sakarya savaşını anlatırken: «EFENDİLER, BU BİR YEDEK ZABİT HARBİ OLMUŞTUR» der.

Yedek zabitlerin, yani aydınların öldüğü bir savaştır bu. Erkâni Harbiye reisi (Genel Kurmay Başkanı) Kavaklı Fevzi Paşa (Mareşal Fevzi Çakmak) ordunun giyim harcamaları için para talebinde bulunduğunda bazı milletvekilleri «bir ay evvel tahsisat vermiştik ne oldu?» diye sorarlar. Fevzi Paşa : «EFENDİLER BİZ ORDUYU DEĞİL, MİLLETİ GİYDİRİYORUZ» diye cevap verir. «ELBİSEYİ ALAN 3 GÜN SONRA ORDUDAN KAÇIYOR.» (Tevfik Çavdar - Sayılarla vaziyet ve manzara-i umumiyet - Milliyet Yayınları, sayfa: 195, 196)

2 — Atatürkçü-sosyalistlerimize göre Türk halkı, ulusal kurtuluş mücadelesi vererek politik ve ekonomik bağımsızlığını kazanmıştır. Fakat sonradan, önce ekonomik, sonra politik bağımsızlığını yitirmiştir. Yani Türkiye bu bakımdan geri gitmiştir. Onlara göre tek parti devri, ilerici iktidarlar devridir. Fakat milletin ilk defa serbest oy kullandığı 1950 seçimleriyle başlıyan dönem gerici devirdir. Ve bu gerici devir hala sürmektedir. Yani tarih belli bir dönemden sonra geriye doğru akmaktadır. Bu görüş, Mao'nun ünlü «tarihte geri dönüş mümkündür» görüşünün aynısıdır. Mao ve taraftarları buna dayanarak Sovyetler'de geriye dönüş olduğunu ve tekrar kapitalist ilişkilerin kurulduğunu söylemektedirler.

3 — DÜNYADA DETANT — «İşçi Davası, sayı: 45-54.

4 — Tek-İş'in sesi, sayı: 9.

5 — «Dünya barışının korunması» — İşçi Davası, sayı: 57.

MADEN İŞÇİSİNİN MÜCADELE TARİHİ

«SENDİKACILIK» ADI ALTINDA YAPILAN SOYGUN

ZMİS (Zonguldak Maden İşçileri Sendikası) havzadaki işçi sayısı arttığından beri, Türkiye'nin sayısal gücü en fazla sendikalarından biridir. Üye sayısı 1950 de 9 bin iken 1963 de 35 bindir. Bu gün ise 40 binden fazla olduğu bilinmektedir.

Zonguldak'ta ZMİS'in dışında 20'nin üzerinde mahalli sendika vardır. Bu sendikalar coğrafi bakımdan değişik yerlerde (Karadon, Üzülmez) olduğu gibi değişik iş kollarında da görülmektedir :

Maden Başçavuşları Sendikası
Maden Katipleri Sendikası
Armutcuk Maden İşçileri Send.
EKİ Mot. Nakl. Şöf. Bakım İşç. S.
EKİ Teknik Sanatkarlar Sendikası
EKİ Merkez atelyesi İşçileri Sen.
EKİ Kargo ve Lavuar İşçileri Sen.
Türk Maden Barutcuları Sendikası
EKİ Yerüstü İşçileri Sendikası
EKİ Sağlık ve Sosyal İşç. Sendik.
EKİ Demiryolu İşçileri Sendikası
Zonguldak Lavuar İşçileri Sendi.
Elekt-Mek. Aletleri İşçileri Sendik.
Merkez Lavuar İşçileri Sendikası
Karadon Bölgesi Maden İşçileri S.
Üzülmez Bölgesi Maden İşçileri S.
Kozlu Bölgesi Maden İscileri Send.

Bu mahalli sendikalardan hiç birisinin toplu sözleşme yetkisi yoktur. Çünkü böyle bir niyetleri yoktur. İşçilerin ekonomik mücadelesi amacıyla ve ekonomik talepler için kurulmamışlardır. Adeta **«yardım sandığı»** niteliğindedirler. Sendikal görev anlayışı içinde değillerdir.

Bu sendikalara üye olanlar **«ikraz»** (borç para) ve **«istirahat parası»** almak için üye olmuşlardır. Yönetenler tamamen kişisel çıkarları için yönetimdedirler.

Bölgelerde faaliyet gösteren bir sendika başkanı ile araştırma için röportaj yapılmıştır. Sendika başkanı, toplu sözleşme için beraber çalışmanız oluyormu sorusunu şöyle cevaplamıştır : «Onlar bizim fikrimizi sormazlar..» Onlar dediği ZMİS yöneticileridir. Oysaki aynı sendikanın başkanı yine ZMİS yöneticileri içindedir.

ZMİS yöneticileri bölgelerde kendilerine muhalefet edenleri veya biraz sesi çıkanları bu sendikaların başına getirmektedirler. Bu başa getirme bir sürü baskı ve cemiyet dümenleri şeklinde olmaktadır.

Buraya getirilenler ise hem maddi hem de manevi çıkar temin ederler. İtibar edinerek ileriye dönük ZMİS yönetimi için kendilerine ortam hazırlamaya uğraşırlar.

ZMİS yöneticileri bu şekilde denetimi devamlı ellerinde tutmakta ve bu kişileri kendi dümen sularında boğmaktadırlar.

Bu kadar sendikanın olması işçiye yarar değil zarar getirmektedir.

Mücadelesini bölmektedir. Ayrıca bu sendikalardan işçiler de memnun değillerdir. Aidat çoğundan zorla kesilmektedir. Bu sendika ve sendikacı bolluğu işçilerde nefret ve itimatsızlık yaratmaktadır. Sendika deyince «çete», sendikacı deyince «soyguncu» aklına gelmektedir. Bu nedenle de sendikacıdan nefret etmektedir. Nitekim 1965 ve 1968 olaylarında böyle olduğu görülmüştür.

Ancak bu da geçerli ve doğru bir yol değildir. Kötü olan da sendika değil kendini şöyle veya böyle yönetime getirmiş olan yöneticidir. Bunun çözümü sendikayı devamlı denetim altında tutarak kendi içinden ve dürüst kişileri yönetime getirmektir. Kendi sendikasına kendi düşüncesi ile ters düşen ve kendi çıkarlarını işçilerin çıkarları pahasına satan yöneticileri yönetimden almaktır. Mücadele, çok sendika ve parça parça değil beraber ve bütün halinde yapılır.

- devam edecek -

GAZETENE SAHİP OL

İŞÇİ DAVASI: İşçilerin haftalık ekonomi ve politika gazetesi. Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu müdür: Şengül Karademir / Yönetim yeri: Nizam cad. Birlik iş hanı, kat: 3, No: 311 - ZONGULDAK. / Yazışma adresi: P.K. 68 - Zonguldak / Tel: 3186 / İstanbul bürosu: Alemdar mah. Çatalçeşme sok. Atalay iş hanı, No: 27, Cağaloğlu - İSTANBUL / Abone: altı aylık 25 Tl. yıllık: 50 Tl. / Yabancı ülkeler için abone ücreti üç katıdır / Dizgi : BAŞARAN Matbaası / Baskı : UFUK Matbaası / Telefon : 26 43 09 - Cağaloğlu - İst.

İŞÇİLER .... SENDİKALAR

RECEP KÜREKÇİ

BARTIN'DA GREV

AĞAÇ İŞÇİLERİ İLK GREVİNİ YAPIYOR

Özbartın Kereste Fabrikası işçileri grev'de. (Fotoğraf: İŞÇİ DAVASI)

Bartın (İşçi Davası) - Özbartın Kereste Fabrikasında çalışan 30 işçi geçtiğimiz hafta greve başladı. Grev, sözleşme görüşmelerinde çıkan anlaşmazlıktan doğdu. Grevi, Türk - İş'e bağlı Ağaç - İş Sendikası Bartın şubesi yürütüyor. Bu grev sendikanın düzenlediği ilk eylemdir.

Ağaç - İş Sendikası Bartın Şubesi İşverenden, iki yıl için ücret zammı olarak 40 lira istedi. İşveren 20 lira veriyor. İki maaş tutarında ikramiye istedi. İşveren dini bayramlarda 150 lira vermeyi teklif etti. Çocuk parası olarak 50 lira istendi. İşveren bunu hiç kabul etmiyor.

Özbartın Kereste Fabrikasında işçilerin ücretleri ortalama 40 liradır. İşçilerin nisan ayı ücretleri bile ödenmemiş.

Özbartın Kereste Fabrikası beş ortağa ait bir kollektif şirkettir. Ortakların, başka malları ve fabrikaları var. Fabrikada ormanlardan kesilen tomruklar işlenmektedir. Tomruklar işlendikten sonra kullanılmaya hazır olarak piyasaya sürülüyor. Üretim, yalnız Bartın ve çevresi için yapılmıyor. Aynı zamanda İstanbul, İzmir, İzmit'e de gönderiliyor. Fabrikada günde ortalama 38 - 40 metre küp satışa hazır tomruk işleniyor. Tomruğun, fabrikaya gelmeden önceki değeri ortalama 1100 - 1500 liradır. İşlendikten sonra satış değeri ortalama metreküp hesabı 2500 - 3000 liradır. Günde bir işçinin normal 1 metreküplük üretimi işverene 1000 - 1500 lira kâr sağlıyor.

SENDİKA BAŞKANI ÖMER ÖZNAZİK KONUŞUYOR

Grev sırasında, gazetemiz muhabiri Ağaç - İŞ Sendikası Bartın Şube Başkanı Ömer Öznazik ile görüştü. Kendisine bazı sorular sordu :

— Greviniz sırasında demokratik kuruluşlardan veya siyasi partilerden size destek olan oldu mu?

— Hayır, hiçbir siyasi parti veya demokratik kuruluş bize destek olmadı. Bizi ziyaret bile etmediler.

Gazetemiz muhabiri sendika yöneticileri ile.

— Bölgedeki diğer işçiler grevinizi destekliyor mu?

— Bartın'da bulunan bütün işçi arkadaşlar bizi destekliyor.

— Sendikalar arasında sürdürülen rekabet konusunda ne düşünüyorsunuz?

— Sendikalar arası rekabet zararımızadır. Biz istiyoruz ki, sendikalar arasında rekabet kalksın Türk - İş veya DİSK'te birleşelim. Keza, sendika yöneticilerinin aksak yönetim tarzları varsa, mücadele ederek bunları değiştirelim. İşçi sınıfından yana olan yöneticileri iş başına getirelim.

GREVCİ İŞÇİLER KONUŞUYOR

Gazetemiz muhabiri, grevdeki Özbartın Kereste Fabrikası işçileri ile grev çadırında görüştü. Dertlerini, isteklerini sorunlarını dinledi. İşçiler arkadaşımıza şunları anlattılar.

«Bu bizim ilk grevimizdir. Çalışma şartlarımız çok ağırdır. Yoruluyoruz. Akşama kadar omuzumuzda mal taşıyoruz. Sık sık iş kazası oluyor. Ayağımıza tomruk düşüyor. Tomruk altında kalıyoruz. Parmaklarımız kopuyor bazan. Bazan da makinaların arasına bir yerimizi kaptırıyoruz. İş kazasına uğradığımız zaman işveren bize tazminat ödemiyor. Bize yemek parası bile vermiyor. Günde 40 lira yevmiye veriyor. Bu para bize yetmiyor. Ekseriyetle borçlanıyoruz. Köyde oturan arkadaşların evi var. Geriye kalan 10 - 12 arkadaş şehirde oturuyor. Onlar kira veriyor. Aslında bugün aldığımız ücret ancak bize yetiyor. Ailemize, çoluk - çocuğumuza bir faydamız olmuyor. Fabrikada sekiz saatten fazla çalıştığımız oluyor. İş çok olduğu zaman bizi fazla mesaiye bırakıyor. Fazla mesaiye kalmak istemiyorum dediğimiz zaman, sana işim yok, işe gelme artık» diyor. İşten attığında tazminat ödemiyor.»

Grevci işçiler sorunlarını kısaca bu şekilde anlatılar. Sonra kendilerine bazı sorular sorduk :

— Kitap, gazete okuyormusunuz? İşçi Davası gazetesini gördünüzmü?

— Bazılarımızın okuma yazması yok. Bazılarımızda ilkokul mezunuyuz. Okuyan çok az arkadaşımız var. Bunlar da Günaydın okuyorlar. İşçi Davası gazetesi sendikamıza geliyor. Bize faydalı bir gazete. Onun için devamlı okuyoruz. Birşeyler öğrenmeye çalışıyoruz.

— Fabrikanızdan 1 Mayıs İşçi Bayramına katılan oldu mu?

— Vallahi biz çalışmak mecburiyetindeydik. Hatta o gün bir işçi arkadaşımız işten atıldı. Patron sen bugün niye işe gelmedin dedi. O da bugün bizim bayramımız var dedi. Bunun üzerine arkadaşı işten attı.

— Peki, sizin bu hareketlere karşı bir tepkiniz olmuyor mu?

— Sendikamız üyesi bir arkadaş işten atıldığı zaman sendikamız buna müdahale ediyor. Üye olmayan içinde mudahale ediyoruz. Ama işveren sizin sendikanız üyesi değil, siz karışamazsınız diyor.

Son olarak bizden bir isteklerinin olup olmadığını sorduk. Şöyle dediler :

«Bizi desteklemeniz için devamlı yazmanızı istiyoruz. Fabrikalara gazete ve broşür dağıtınız. Bu bizim için büyük bir destek olur.»

Grevinizde başarılar dileriz deyip, grevci işçilerin yanından ayrıldık.

Yorum

Bartın'da kereste fabrikası işçilerinin grevi var. Bu Bartın işçi sınıfı tarihindeki ikinci grevdir. Grev işçilerin çabasıyla başarılı bir şekilde devam ediyor.

Ancak, grevin başlangıcından bugüne kadar görüldü ki, işçiler yalnız bırakılıyor. Sabah akşam işçi sınıfından yana olduklarını söyleyen demokratik kuruluşlar ve siyasi partilerden ses seda çıkmadı. Değil maddi yardım yapmaları ziyaret bile etmediler.

Oysa, Bartın'daki diğer fabrika işçileri Özbartın Kereste Fabrikası işçilerini destekliyor. Öyleki vardiya bitiminde gruplar halinde işçileri ziyarete geliyorlar. Hatta N.T.A. işçileri yardım kampanyası açmaya başladılar.

Bartın ve Zonguldak'taki demokratik kuruluşlar grevci işçileri desteklemelidirler. İşçi sınıfından yana olmak, işçileri fiili olarak desteklemektir. İşçilerin bilinçlenmesi için çalışmaktır. Gerisi laftır. İşçiler fiili olarak desteklendiğinde işçi sınıfı ile organik bağ kurulur. Bunun ötesi yoktur.

Zonguldak'taki bütün sendikalar da grevci işçileri desteklemelidirler. Grevin başarıya ulaşması için işçilerle ilişki kurmalıdırlar. İşçilere yardım etmelidirler. İşçi sınıfı dayanışması böyle olur.

İKİ BAĞIMSIZ SENDİKA PETROL - KİMYA İŞ'E KATILDI

Geçen ay içinde iki bağımsız sendika PETROL KİMYA-İŞ Sendikasına katıldı. Önce bağımsız İLAÇ-İŞ sendikası Petrol Kimya-İş Sendikasına katılma kararı aldı. Bunu yine bağımsız bir sendika olan ATOM-İŞ Sendikasının katılma kararı takip etti.

Böylece, bu iş kolunda DİSK'in en büyük sendikası olan Petrol Kimya-İş'in gücü biraz daha artmış oluyor. Ancak, DİSK yöneticileri DİSK içindeki bir sendika olan PETKİM-İŞ Sendikasına öncelik tanımaya çalışıyor. Daha eski ve daha güçlü olan PETROL KİMYA-İŞ'in PETKİM - İŞ'e katılmasını istiyorlar. Gerekçe olarak da «Sizin daha çok üyeniz var ama PETKİM-İŞ'in parası daha çok» diyorlar.

DİSK yöneticilerinin PETKİM - İŞ'e zoraki öncelik tanımalarının asıl nedeni başkadır. Petkim-İş yöneticileri sosyal demokrat, Petrol Kimya - İş'in ise sosyalist olduğundan Petkim - İş'i tercih ediyorlar. Bu arada iki sendikanın nasıl birleşeceğini ve yöneticilerin kimler olacağını baştan tesbit ediyorlar. İşçilerin söz hakkını tepeden inme kararlarla çiğniyorlar.

Sendikaların tek bir çatı altında birleşmeleri doğrudur. Ancak birleşmenin nasıl olacağına ve nasıl yürüyeceğine işçlier karar vermelidir. Sendikacıların birleşmeden önce koltukları paylaşmaları işçi sınıfına sayrüyeceğine işçiler karar vermelidir.